

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 89/18

Luxembourg, 21. junij 2018

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v združenih zadevah C-391/16, M/Ministerstvo vnitra, C-77/17 in C-78/17, X/Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides

Po mnenju generalnega pravobranilca M. Watheleta so določbe direktive o beguncih, ki državi članici omogočajo, da zavrne ali prekliče status begunca, v skladu s pravom Unije

Ker odločba o zavrnitvi ali preklicu statusa begunca ne vpliva na to, ali je zadevna oseba begunec, mora država članica temu beguncu zagotoviti spoštovanje njegovih pravic, ki izhajajo iz Ženevske konvencije

Zadeva C-77/17

X, državljani Slonokoščene obale, je zaprosil za azil v Belgiji. Ker je bil pred vložitvijo prošnje za azil obsojen za več posebno hudih kaznivih dejanj, so belgijski organi menili, da pomeni nevarnost za družbo, in mu niso priznali statusa begunca. Ta odločba je bila sprejeta na podlagi belgijske zakonodaje, s katero je prenesena direktiva Unije o beguncih¹, ki državi članici omogoča, da zavrne priznanje statusa begunca ali da ta status prekliče, kadar zadevna oseba pomeni nevarnost za varnost ali – ker je bila pravnomočno obsojena za posebno hudo kaznivo dejanje – nevarnost za družbo te države članice. X je to odločbo izpodbijal pri Conseil du contentieux des étrangers (upravno sodišče za spore v zvezi s tujci, Belgija).

Zadeva C-78/17

X, državljani Demokratične republike Kongo, je bil v Belgiji priznan status begunca. Po tem je bila X izrečena kazen zapora za posebej huda kazniva dejanja. Nacionalni organi so ugotovili, da pomeni nevarnost za družbo, in mu odvzeli status begunca. X je to odločbo izpodbijal pri Conseil du contentieux des étrangers (upravno sodišče za spore v zvezi s tujci).

Zadeva C-391/16

M, ki izvira iz Čečenije, je bil status begunca priznan v Češki republiki. Še pred tem priznanjem je bila M izrečena kazen zapora. Po tem, ko mu je bil v Češki republiki priznan status begunca, je bil ponovno obsojen za posebej hudo kaznivo dejanje. Z utemeljitvijo, da zato pomeni nevarnost za družbo te države članice in njene državljane, je bil njegov status begunca preklican na podlagi češkega prava, s katerim se izvaja direktiva o beguncih. M je to odločbo o preklicu izpodbijal pred češkimi sodišči. Ker je bila njegova tožba zavrnjena, je vložil kasacijsko pritožbo pri Nejvyšší správní soud (vrhovno upravno sodišče, Češka republika).

V teh treh zadevah sta Conseil du contentieux des étrangers in Nejvyšší správní soud pri Sodišču vložili predloga za sprejetje predhodne odločbe. Ti sodišči v bistvu Sodišče sprašujeta, ali so določbe direktive o beguncih, ki državam članicam omogočajo, da zavrnejo ali prekličejo status begunca, v nasprotju z Ženevsko konvencijo o statusu beguncev² (v nadaljevanju: Ženevska

¹ Direktiva 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL 2011, L 337, str. 9).

² Konvencija o statusu beguncev, podpisana 28. julija 1951 v Ženevi (*Recueil des traités des Nations unies*, zvezek 189, str. 137, št. 2545 (1954)), ki je začela veljati 22. aprila 1954 in je bila dopolnjena s Protokolom o statusu beguncev, sklenjenim 31. januarja 1967 v New Yorku, ki je začel veljati 4. oktobra 1967.

konvencija) in so zato neveljavne glede na določbe Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) in PDEU, v skladu s katerima mora skupna azilna politika to konvencijo spoštovati.

V sklepnih predlogih s tega dne generalni pravobranilec Melchior Wathelet najprej ugotavlja, da položaji, v katerih države članice lahko zavrnejo ali prekličejo status begunca na podlagi te direktive, ustrezajo okoliščinam, v katerih Ženevska konvencija dovoljuje vrnitev begunca. Vendar generalni pravobranilec opozarja, da obveznosti držav članic na področju varstva temeljnih pravic v veliki meri izničijo njihovo možnost vrniti begunca. Kadar begunca, čeprav pomeni nevarnost za varnost ali družbo države članice pribežališča, ni mogoče vrniti, ima ta država članica na podlagi direktive o beguncih vseeno možnost, da mu status begunca odvzame.

Generalni pravobranilec nato poudarja, da zavrnitev ali preklic statusa begunca ne povzročita, da zadevna oseba ni več begunec. Po njegovem mnenju iz besedila, ciljev in splošne sistematike te direktive izhaja, da to, da je neka oseba begunec, na eni strani in status begunca na drugi strani pomenita dva ločena koncepta. Za to, da je neka oseba begunec, zadošča, da ta oseba izpolnjuje pogoje, da se šteje za begunca, neodvisno od kakršnega koli priznanja države članice. Dokler oseba te pogoje izpolnjuje, je še naprej begunec. Status begunca v smislu določb direktive o beguncih, ki omogočajo njegovo zavrnitev ali preklic, pa, nasprotno, pomeni upravičenost do pravic, ki načeloma izhajajo iz priznanja tega, da je oseba begunec, na podlagi te direktive. Generalni pravobranilec opaža, da nekatere od teh pravic (kot so pravice do dovoljenja za prebivanje, do priznanja kvalifikacij in do zdravstvenega varstva) nimajo ustreznice v Ženevski konvenciji in da druge (kot so pravice do dostopa do zaposlitve, do nastanitve in do socialne pomoči) ta konvencija zagotavlja samo beguncem, ki v državi članici pribežališča prebivajo zakonito.

Zato generalni pravobranilec ugotavlja, da zavrnitev ali preklic statusa begunca povzroči, da zadevna oseba ni upravičena ali ni več upravičena do pravic, določenih v direktivi o beguncih, vendar je vseeno še vedno begunec in ohrani vse pravice, ki jih Ženevska konvencija zagotavlja vsakemu beguncu ne glede na zakonitost njegovega prebivanja (kot so pravice do prepovedi diskriminacije, dostopa do sodišč, dostopa do javnega izobraževanja in varstva pred vrnitvijo). Poleg tega zavrnitev priznanja statusa begunca zadevni državi članici ne odvzame njene obveznosti, da preuči predloženo ji prošnjo za azil in da po tej preučitvi, če je primerno, prizna, da je prosilec begunec.

Generalni pravobranilec iz tega sklepa, da **določbe direktive o beguncih, ki državi članici omogočajo, da zavrne ali prekliče status begunca, niso v nasprotju z Ženevsko konvencijo ter so zato v skladu z določbami PDEU in Listine.**

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenjajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglašena pozneje.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sklepnih predlogov je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan predstavitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 43032793

Posnetki predstavitve sklepnih predlogov so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ □ (+32) 22964106.